

Так голосила на похороні свого ґазди, що селу серце тріскало.

І приповідала, і заводила, і заклиналася. Не то що плакала, а розливом розливалася, як біла мрака травами.

Опадала і поникала, як скошена квітка, сльозами життя своє скапувала.

Билася в груди і божилася, що до схід сонця піде за ним до гробу, свою душу з його душею спарує.

Зарікалася жити, зарікалася веселити, зарікалася другого любити.

На деревище падала, з жалю умирала. Старі ґаздині такому жалеві не могли надивуватися, не могли найти міри.

— Що-сь ми газдів наховалися, але такої великої любви видом не видали!

— Отік її цей світ зуритивси, отік її душа з єго душев споєна, отік тота любість вічна.

— Таке молоде, гей весна яра, а таке жалісливе, таке переболене та перебановане! Дес у тій днинці, гей тінь, пропадає, з цвинтаря вертаючи.

— Аді, вже ті так, як нема, Калинко-душко, ґаздине вірна!

— Але єк ти його відвела до гробу, то най він з богом спочиває, а ти, небого, туском не коротай собі життя.

— Ой лишіт мене, вуйночки та вучки годні, най би я свого Петра подогонила.

— Ей, не гніви, молодице, бога, коли тобі смерть ще не писана.

— Ой, не буду я, газдики, без него жити, не буду цим світом трабувати.

— Ей, молода молодице, не трійся та й не топися, бо тобі треба жити та й розживатися.

— Пішло моє життє у могилу, ґаздині срібненькі!

— Пуста твоя робота, Калино, покинь тоту гадку та й життем не помітуй, бо буде тобі його треба, аді, Йван, коби здоров...

— Ей, лишіт гет, вуйночки добрі, най я йду зі світа, най не заважаю.

— То не наша сила, не наш провід, та й ми цього не зіпремо, а воно так саманає, що Йван най би був...

— Хоть най мене грім уб'є, хоть най мене бола утне, хоть най мене викришит до пня, хоть най мене тут смерть найде, то я вам кажу та й на чім світ стоїт закликаюси, шо за ніким не багаю і з ніким я жити не буду.

— Най тот заклін йде на сигли та в шкrepіття, та на скали, та на усі штири вітри, а ти, молоденька удовице, не зарікайся...

Калина билася в груди і ще раз заклиналася і зарікалася.

— Коби-сь була хоть дітна, то най би-с ждала рік-два, але ти ще й раз сама не собов не була!

Калина хрестилася і третій раз тяжко заклиналася та й зарікалася.

її сині очі позападалися, її біле личко потемніло, а понад брови хмари налягали раз коло разу. Така тото велика любовіть була...

А при обіді за покійника Йван понакроював хлібів, приніс води, поналивав гладуни, понакривав джергами ослони, на вікні свічки позасвічував. Такі, як мід, солодкі слова в хаті порозсипував. Петрову стрільбу показував, його приятельство високо підоймав.

Гості харчували за Петрову душу та й Петрову пам'ять славили.

Хата була повна Петра, хоть лишень свічка горіла на тім місці, де він лежав.

Калина топилася з жалю і роздавала гостям поливані гладуни та й книші за Петрову душу — а Йвана обминула.

Ѓаздині ворожили, що то добрий знак, а ҃азди їм притакували і додавали, що Йван своє простибі сам собі возьме.

— Такому побратимові падесея покійника рушниця,— набилювали ҃аздині.

— Та й порошниця,— докинула Калина.

— Та й, відів, і молодиця,— довершили ҃азди. Калина горіла, як царівник над рікою. Та й лиш опустила

миски з начинкою та й горілиць на землю впала.

Що прибегали, що примовляли, що відтирали, все не помагало, удовиця як завмерла.

Отік її Петро з того світа викривив її черлені губки, аби нікого не чарували, та й перевернув її голубі очі, аби на нікого не моргали, та й її личко заморозив, аби нікого вогнем не поти на л о.

Таке воно молоденьке, а таке, гей гусятко, повним возом переїхане!

— Ця, любки пишні, вже свої бани не вибанує та й свої любі ріками не затопит!

— Вічна удовиця...

Але на Юра пукла над ріками лоза, а лісами закувала зазуля.

А Калина пасе маржину на полонинці.

Та одна красуня дуже вритна і як покмітить своїми великими очима, що ґаздиня ширинку вишиває, то зараз пронирає в ліщині і дубиною та крушинами крадьки перехоплюється на Иванову царинку, на молоду та зелену коню-шинку.

А Йван гладить красуню та й приповідає:

— А де ж твій ґазда, ти краса-красуне?

— А хто ж тебе доїтиме, ти ласа ласунко?

— А хто ж тобі придій принесе, приятелько пишна? А відтак бере та й кличе Калину. Але не кличе її напрямці,

лиш насамперед у гай співає:

Ой чічкo сoлoдeнькa, зaбув бих тi швидкo, Аби з мoгo пoдвiр'єчкa нa твoє нe видкo. Бoдaй тoтo пoдвiр'єчкo вoгнeм iзгoрiлo, Шoби мeнe, фaйнa лyбкo, *д тoбi нe кoртiлo.

А вiдтaк грaє у вeрбoвy тилинкy, a вiдтaк кyє, як зaзyлa, a вiдтaк клeкoтить, як гoтyр. Тa й нa тoтo пpиxoдить Кaлинa.

— А йкий жe мeнi, Кaлинкo, бyдe пpиeмeць?

Кaлинa oчi yспiд тa й пaлeнiє, a ширинкa з pyк нa кoнy-шинкy.

А Йвaн хaп ширинкy тa й зa рeмiнь. А дo Кaлини oкo в oкo:

— Кaлинкo-дyшкo!

— Йвaнчiкy-бpатчiкy!..

А зaзyлa нe кyє, нi — aж гaй poзвивaєтьcя.

А рiчкa cрiбним пoясoм тoт гaй тo впepiзyє, тo poзпepiзyє.

А Кaлининa мapжинa гeйби дo пiвyсмiхy рoти вiдтвopилa i нaдслухyє, тo зaзирaє тa й пoмaлy-пoмaлy стyп-стyп з пoлoнинки нa Ивaнoвy кoнyшинкy.

А гoспoдь пoнaд гoри пoхoджaє i coнeчкoм дихaє нa ввeсь cвiт, нa гoри й дoлини тa й нa пoлoнини.

Тa й нa Кaлининy лyбiсть зoлoтoм мeчe.

Рaдyєтьcя нa рiллi скибa, y рiцi рибa, цapинкaми зeлo.

Палають цвіти попід лісами, над берегами, над вулицями, над
керницями.

Розщebetалася німа діброва, порозліталася медова бджілка,
порозлягалися запашні вітри.

Прото весна яра...

А любистки з челядинських городчиків підоймаються та й весні
приспівують:

Зарікайся, файна любко, мід-горівку пити, Та лишень ся не зарікай
Івана любити.